

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**ANÀLISI DE FONTS
DOCUMENTALS**

Coordinació: ALONSO MARTINEZ, NATALIA

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	ANÀLISI DE FONTS DOCUMENTALS			
Codi	100068			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Història	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	ALONSO MARTINEZ, NATALIA			
Departament/s	HISTÒRIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60 hores d'activitat lectiva 90 hores de treball autònom de l'alumne/a			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	3 crèdits teòrics i 3 crèdits pràctics			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALONSO MARTINEZ, NATALIA	natalia.alonso@udl.cat	3	
RUCHESI , FERNANDO CARLOS	fernando.ruchesi@udl.cat	3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- O1. Capacitat d'anàlisi crítica sobre les fonts escrites
- O2. Capacitat d'anàlisi crítica sobre les fonts orals
- O3. Capacitat d'anàlisi crítica sobre les fonts gràfiques i audiovisuals
- O4. Capacitat d'anàlisi crítica sobre les fonts materials
- O5. Aprenentatge de les tècniques de recerca bibliogràfica i documental en arxius o via digital
- O6. Saber intepretar textos i documents en el context històric de la seva aparició
- O7. Introducció a l'anàlisi qualitativa i quantitativa de les fonts

Competències

COMPETÈNCIES DE LA MATÈRIA

CG3. Identificar, comparar i avaluar els mètodes, les tècniques i els instruments d'anàlisi i d'interpretació de les fonts i els documents històrics, antropològics i/o arqueològics.

CT3. Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació.

CE3. Valorar materials acadèmics, textos històrics, articles científics, audiovisuals i cartografia.

CE4. Comparar i contextualitzar els principals corrents, autors i obres de la producció historiogràfica, antropològica i/o arqueològica.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Coneixement de les diverses fonts d'informació per a la investigació històrica.

Coneixement dels diferents tipus de fonts escrites a l'Europa occidental.

Coneixement dels diversos tipus d'arxius històrics i fons documentals.

Coneixement dels recursos existents per l'accés a les fonts històriques.

Coneixement de les principals edicions i projectes d'edició, catalogació i digitalització de fonts documentals.

Coneixement dels diferents tipus de fonts arqueològiques, epigràfiques i cartogràfiques per a la investigació de la

prehistòria i la història.

Capacitat per analitzar i comprendre diferents tipus de fonts i utilitzar-les en la recerca i la construcció del coneixement històric.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc 1 (prof. Natàlia Alonso)

1. Introducció a les fonts d'informació històrica. Classificació
2. Fonts secundàries a la biblioteca
3. Anàlisi de les fonts orals
4. Anàlisi de les fonts audiovisuals
5. Anàlisi de les fonts materials: arqueologia i patrimoni
6. Anàlisi de les fonts cartogràfiques

Bloc 2 (prof. Fernando Ruchesi)

7. Crítica i edició de les fonts textuais
8. Arxius històrics i tipologies documentals
9. Introducció a la lectura i interpretació dels documents d'arxiu

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	Codificació/descripció/tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)**	BLOC 1 (vegeu temari)	O1,O6	1	24	
	BLOC 2 (vegeu temari)	O1-O7	1	24	
Seminaris (S)	S1: Recursos digitals per a l'estudi de fonts històriques	O6	1	2	2
	S2: Anàlisi quantitativa i qualitativa	O2, O3, O7	1	2	2
Pràctiques (P)	P1: Visita Arxiu de Lleida	O1	1	2	2
	P2: Sessió al Museu de Lleida	O1,O3	1	2	2
	P.3: Sessió a l'Arxiu Audiovisual de l'IEI	O3	1	2	1
	P4: Visita a l'Arxiu Arqueològic de l'Ajuntament de Lleida	O4	1	2	1
Treballs (T)	T1:Exercicis BLOC 1	O1,O6	1	-	18
	T2: Exercicis BLOC 2	O2-O7	1	-	18
Tutories (Tut)	Seguiment de treballs		1	4	-
Altres (AA)					
Avaluació (AV)	Vegeu taula de mecanismes d'avaluació				46
TOTAL			1	60	90

O: objectiu. G: nombre de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne/a. HV: hores de classe no presencials. HNP: hores no presencials de l'alumne/a

Sistema d'avaluació

Mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	Observacions	O*	Activitat	%*
Assistència i participació (As)	As 1: Assistència a classe i participació en els seminaris i les sortides		O1-O7		10
Taller d'avaluació (TA) (Examen) **	Bloc 1 Bloc 2	Prova escrita Prova escrita			25%* 25%*
Informe (In) / Treballs (T) **	Bloc 1 Bloc 2	Ressenyes de les lectures Treball		T1 T2	20% 20%
Altres (A)					
TOTAL					100

IMPORTANT:

* **Nota mínima exàmens** per fer mitjana a la nota final: **4** (si es treu menys de 4 cal fer obligatòriament la prova de recuperació de l'examen corresponent).

En cas de **plagi**, s'aplicarà el que s'estableix en la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters a la UdL:

"10. El professor o professora responsable d'una assignatura que detecti un plagi en el moment d'avaluar una prova (treball, pràctica, etc.) podrà donar com a suspesa la prova per a l'estudiant. Aquest fet significarà una qualificació de suspens (0) en l'assignatura sense dret a recuperació. El professor o professora n'haurà d'informar l'estudiant afectat i haurà d'emetre un informe justificant el plagi que haurà de fer arribar a la direcció d'estudis."

Els estudiants que combinin els seus estudis amb una **feina a temps complert** tenen dret a **demanar avaluació alternativa en un termini de 5 dies des del començament del semestre**. Per més informació, envieu un correu electrònic a academic@lletres.udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia

Alía Miranda, F., *Fuentes de información para historiadores. Obras de referencia y bibliografías*. Gijón: Trea, 1998.

Alberch i Fugueras, R, *¡Archívese! : los documentos del poder : el poder de los documentos*, Madrid: Alianza, 1999.

Aróstegui, J., *La investigación histórica teoría y método*, Ed. Crítica, 2001.

Baldó, Marc. *Introducció a la Història. Praxi, estructura i canvi*, Publicacions de la Universitat de València, 2009.

Burke, P., *Visto y no visto : el uso de la imagen como documento histórico*, Barcelona: Crítica, 2005.

Calvet, L. J., *Historia de la escritura: De Mesopotamia hasta nuestros días*. Barcelona: Ed. Paidós, 2001.

Cea de Ancova, M. A., *Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social*, Ed. Síntesis, Barcelona, 1998

- Cerdá Díaz, J., *Archivos municipales españoles: guía bibliográfica*. Gijón: Trea, 1999.
- Coll, S., *Guía de fuentes cuantitativas para la historia económica de España*, Madrid: Banco de España. Servicio de Estudios, 1995.
- Crawford, M., *Fuentes para el estudio de la Historia Antigua*, Madrid: Taurus, 1986.
- Cruz Mundet, J. R., *Manual de archivística*, Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2003 (5ª ed.).
- Ferro, M., *Historia contemporánea y cine*, Ariel, 1995.
- Llona, M., *Entreverse*, 2012.
- Martí Bonet, J. M., *Guía de los archivos y la bibliotecas de la Iglesia en España*, 2 vols. León, 1985.
- Monterde, J.E., *La representación cinematográfica de la historia*, Akal, 2001.
- Pagarolas i Sabaté, L., *Los Archivos notariales : qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, 2007.
- Renfrew, C., Bahn, P., *Arqueología. Teorías, métodos y práctica*, Ed. Akal, Madrid, 1993.
- Taylor, S.J., Bogdan, R. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*, E. Paidós, Buenos Aires, 1986.
- Thompson, P., *La voz del pasado: la historia oral*, Alfons el Magnànim, 1988.

Col·leccions de fonts escrites

Monumenta Germaniae Historica (MGH)

<http://www.dmgh.de/>

Rerum Britannicarum medii aevi scriptores (Rolls Series)

Recueil des historiens des Gaules et de la France (RHG) / Rerum gallicarum et francicarum scriptores

Rerum Italicarum Scriptores (RIS)

Textos Medievales. Anubar Ediciones

<http://www.anubar.com/coltm/>

Memorial Histórico Español, Real Academia de Historia.

Fonts Històriques Valencianes - Publicacions de la Universitat de València.

http://puv.uv.es/index.php?cPath=21_25_8590_9489

Els Nostres Clàssics - Editorial Barcino (Fundació Lluís Carulla).

<http://www.editorialbarcino.cat/index.php/colleccions-barcino/els-nostres-classics.html?p=1>

Publicacions de l'Abadia de Montserrat - Abadia de Montserrat.

Catalunya carolíngia (Ramon d'Abadal)

Publicacions de la Fundació Noguera.

<http://www.fundacionoguera.com/es/>

Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans

<http://www.iec.cat/activitats/publicacions.asp>

Textos Jurídics Catalans – Generalitat de Catalunya

Fuentes históricas aragonesas

<http://ifc.dpz.es/publicaciones/biblioteca2/id/22>

Revista Urgel·lia (Cebrià Baraut, dir.)

Fons audiovisuals

Filmoteca Española: <http://www.rtve.es/filmoteca/>

Filmoteca de Catalunya: <http://www.filmoteca.cat/web/>

European Film Gateway: <http://www.europeanfilmgateway.eu/>

RTVE: <http://www.rtve.es/alcarta/tve/archivo/>

Catalunya radio: <http://www.ccma.cat/catradio/arxiu-°©?sonor/>

Arxius

Arxius de Catalunya

http://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/dgpc/temes/arxius_i_gestio_documental

Arxiu Nacional de Catalunya

<http://anc.gencat.cat/ca/index.html>

Portal de Archivos Españoles (PARES).

<http://pares.mcu.es/>

Archivo Central del Ministerio de Cultura (Madrid)

<http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/amc/portada.html>

Archivo de la Corona de Aragón (Barcelona).

<http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/aca/portada.html>

Archivo Histórico Nacional (Madrid).

<http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/ahn/fondos-documentales.html>

Centro de Información Documental de Archivos (CIDA).

<http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/centros/cida/portada.html>

Sección Nobleza del Archivo Histórico Nacional (Toledo).

<http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/nhn/fondos-documentales.html>

European Archive / Internet Memory Fondation.

<http://internetmemory.org/en/index.php/about/collections1>

Biblioteques Virtuals

Memòria Digital de Catalunya

<http://mdc1.cbuc.cat/index.php>

Biblioteca Virtual Joan Lluís Vives

[http://www.lluisvives.com/portal/historiografia/pcuartonivel.jsp?
nomportal=historiografia&conten=catautores&idioma=cat](http://www.lluisvives.com/portal/historiografia/pcuartonivel.jsp?nomportal=historiografia&conten=catautores&idioma=cat)

Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes

<http://www.cervantesvirtual.com/bib/seccion/historia/psegundonivelb151.html?conten=portal>

Gallica. Bibliothèque Nationale de France

<http://gallica.bnf.fr/?lang=ES>

Online Medieval Sources Bibliography, Center for Medieval Studies, Fordham University

<http://medievalsourcesbibliography.org/index.php>